

A Chester Beatty Könyvtár és Keleti Művészeti Galéria Dublinban

Férjem emlékére

Azt gondoltam, hogy lesz még alkalmam eljutni Írországba és akkor még több mindenről beszámolhatok, ezért állandóan halogattam e cikk megírását. Már látom, hogy mostanában ilyen lehetőség nem adódik számomra, így eddigi írósági élményeimet vetem papírra.

Amikor férjemet elkísértem dublini útjára, első dolgom az volt, hogy a térképen bejelöltem az ott található könyvtárakat, és már délután el is látogattam a hozzám legközelebb eső Nemzeti Könyvtárba. Utána módszeresen próbáltam felkeresni a többi ismert gyűjteményt is, de a Chester Beatty Könyvtárt nem sikerült megtalálni, s érdekes módon a helybeliek sem tudtak felvilágosítást adni róla, holott Pécssett egyik ismerősöm külön felhívta figyelmemet erre az intézményre, értékes biblia-gyűjteménye miatt. Végül sikerült egy csendes mellékutcában rátalálni az udvar mélyén rejtőző épületre.

Ki volt a gyűjtemény alapítója?

Sir Alfred Chester Beatty 1875. február 7-én született New Yorkban. Bányamérnökként nagyon sikeres pályát futott be. 1911-ben – már milliommosként – Angliában telepedett le, és bányászati tanácsadó lett. Hatalmas vagyonából nemesebb célokra is áldozott. Támogatta a rákkutatást és a kultúrát is. Ez utóbbi tevékenységének eredménye az 1936-ban Londonban alapított Chester Beatty Research Institut létrehozása. Megvásárolta a Baroda Házát Londonban, s itt helyezte el művészeti és kéziratgyűjteményét. 1950-ben a gyűjteményt Dublinba vitte, és mint ír származású amerikai az ír népnek hagyta örökül.

A gyűjtemény nemcsak könyveket, írásos dokumentumokat tartalmaz, hanem tárgyi anyagot, képzőművészeti alkotásokat és tulajdonképpen régi, különleges használati tárgyakat is.

Chester Beatty mindig is gyűjtő volt. Mint a legtöbb kisfiú, a bélyeggyűjtéssel kezdte. 1906-ban kínai tubákos üvegek széles skáláját gyűjtötte össze. 1911-től a teleket Kairóban töltötte. Itt került közelebbi kapcsolatba a keleti kultúrával. Itt alapozta meg gyűjteményét a bazárokon vásárolt csodálatos Koránokkal. A kairói kereskedők mellett a nyugat-európai könyvesboltokkal is tartotta a kapcsolatot. Hamarosan ismert gyűjtőként tartották számon keleten és nyugaton egyaránt. A kereskedők felkeresték áruikkal, ő pedig kötelességének érezte, hogy megvásárolja ezeket a könyveket és tárgyakat, hogy így megóvja őket az elkallódástól és együtt tartsa őket az utókor számára.

Gyűjteménye egy részét maga válogatta, de volt, mikor szakértők véleményét is kikérte.

Azzal, hogy gyűjteményét elhelyezte Dublinban, lehetővé tette számunkra, hogy egy helyen lássuk a civilizáció történelmét i.e. 2700-tól a jelen századig. Földrajzi tekintetben is igen átfogó a gyűjtemény, hisz Írországtól Japánig terjed a kiállított tárgyak, dokumentumok köre.

Az elhelyezés

A Chester Beatty által létrehozott gyűjtemény három épületben van elhelyezve. Az egyik a Régi Könyvtár épülete, a másik az Új Galériáé, a harmadik pedig az ún. Toldalék.

A Régi Könyvtár épülete (1953-ban épült) három szobából áll, és itt található a Titkárság, valamint a könyvtárosok munkaszobái. Az egyik szobában papiruszra írt bibliákat, sumér és akkád agyagtáblákat, a másodikban csodálatos nyugati kézírásos bibliákat láthatunk. A harmadik az ún. Kínai Szoba.

Az Új Galéria épülete 1975-ben készült el. A földszintjén előadóterem és a Távol-keleti Gyűjtemény legérdekesebb darabjai láthatóak, az emeleten az iszlám Gyűjteményből készítenek kiállításokat.

A harmadik épületben van a referenz könyvtár és a gondnoki hivatal.

A könyvtárat a Kurátorok Tanácsa irányítja, és állami segítséggel tartják fenn. Az itt dolgozók célja, hogy az állományt minél inkább feltárják és ismertté tegyék az érdeklődők előtt. Egyszerre, egyidőben csak kevés anyagot tudnak kiállítani, ezért katalógusok, monográfiák, képeslapok, mikrofilmek készítésével próbálják ismertebbé tenni a gyűjteményt. Azt remélik, hogy a keleti gyűjtemény képzőművészeti alkotásainak bemutatásával az írországi művészeti oktatást segíthetik.

A gyűjtemény néhány különlegessége

Az i.e. 2700 körüli és utáni több, mint száz agyagtábla a gyűjtemény egyik ékessége. A könyvtár gazdag papiruszra írt anyagban is. Ezek közül legérdekesebb a papiruszra írt bibliák állománya, melyek a második és a negyedik század között készültek. Az 1920-as évek elején találták meg őket egy Nílus menti ősi templom helyén. Szakértők véleménye szerint a legjelentősebb bibliai szövegfelfedezés, ami valaha is előkerült.

A Chester Beatty Könyvtár az iszlám világ művészeti és kéziratgyűjteményének leggazdagabb gyűjteménye. Az arab, perzsa és török kéziratok a teljes iszlám vallási és világi irodalmat lefedik. Az iszlám világ szent könyve, a Korán több, mint 250 példányban található e helyen.

A művek gazdagon illusztráltak. Gyönyörködhetünk az indiai, a kínai és a japán festők kézirat-tekerceiben, albumaiban is.

A keleti kéziratok mellett a nyugati világ kéziratjai, főleg bibliák, imádságos könyvek is bőven találhatóak a gyűjteményben.

Természetes, hogy a kéziratok mellett nagyszámú nyomtatott könyv is található. Ezek között sok keleti nyelveken íródott, és a keleti kultúrákkal foglalko-

zik. Híres mesterek metszeteit, táblaképeit tartalmazó albumokat, csodálatos atlaszokat, gazdagon illusztrált természettudományi műveket tartalmaz a nyomtatott könyvek gyűjteménye. Ezek nemcsak a nyomdászat, hanem a könyvkötészet remekei is egyben.

A könyvek, kéziratok mellett a keleti kultúrát bemutató festmények, intarziás dobozkák és elefántcsontból, üvegből készült művészi értékét képviselő korabeli használati tárgyak teszik teljesebbé a Chester Beatty Könyvtár állományát.

Szénászký Mária

Hungarika adatbázisok az Interneten

1998 januárjától elérhetőek az Interneten a külföldi hungarika adatbázisok:

Hungarika Információ adatbázis

<http://www.iif.hu/db/hunaz/index.html>

Hungarika Információ

Az adatbázis rövid leírása

egyszerű
keresés

bibliográfiára
tárgyszóra

összetett
keresés

tárgyszóra
ETO szerint

A HUNI adatbázis, azaz Hungarika Információ célja, hogy tájékoztatást adjon

- o a határainkon kívül élő magyarság tudományos, alkotó tevékenységéről, kulturális életéről, politikai és gazdasági helyzetéről,
- o a külföldi kutatók, írók, publicisták magyar vonatkozású közleményeiről,
- o a magyarországi kutatók, írók, publicisták külföldi magyar vonatkozású közleményeiről, a magyar tudományosság nemzetközi visszhangjáról.

A használat segítségével Ön tetszőlegesen böngészhet szabad szavas kereséssel, on-line a teljes adattartományban.

Az adatbázis szolgáltatásához kapcsolódóan szívesen vesszük észrevételeit, kéréseit. Bármilyen felmerülő probléma, kérdés esetén kérjük, hogy forduljon Ügyfélszolgálatunkhoz.

Reméljük hamarosan ismét üdvözölhetjük honlapunkon, és Ön is rendszeresen támaszkodik majd szolgáltatásainkra!

Országos Széchényi Könyvtár
MTA SZTAKI

Információkért továbbra is forduljon hozzánk!

mi

egyszerű

összetett

keresés

Singor

Hungarika Névkataszter

Az adatbázis rövid leírása

A HUNG adatbázis, azaz Hungarika Névkataszter magyar biográfiai index. Olyan számítógépes adatbázis és információs rendszer, amely a külföldi magyar személyiségek életrajzi adatairól, valamint az adatok forrásáról ad tájékoztatást. Célja, hogy a regisztrált személyek azonosítását, egy-egy személyre vagy bizonyos közös ismérvek alapján kialakítható csoportokra (pl. azonos foglalkozás, azonos település szülőttei, azonos generáció, meghatározott országban megtelepedett személyek stb) vonatkozó biográfiai tájékoztatást lehetővé tegye. Elsősorban a tudományos kutatás és könyvtári, valamint, dokumentációs tájékoztatás kívánalmait tartja szem előtt, ezen túl azonban számos egyéb területen pl. kapcsolatépítés, konferencia, rendezvény kiállítás szervezés, helytörténeti és egyéb kiadványelőkészítés, eseménynaptár készítés, adattárépítés, stb. során - kitűnő segédeszköz és információk fontos forrása.

A használat segítségével Ön tetszőlegesen böngészhet szabad szavas kereséssel, on-line a teljes adattartományban.

Az adatbázis szolgáltatásához kapcsolódóan szívesen vesszük észrevételeit, kéréseit. Bármilyen felmerülő probléma, kérdés esetén kérjük, hogy forduljon Ügyfélszolgálatunkhoz.

Reméljük hamarosan ismét üdvözölhetjük honlapunkon, és Ön is rendszeresen támaszkodik majd szolgáltatásainkra!

Országos Széchényi Könyvtár
MTA SZTAKI

Információért továbbra is forduljon hozzánk!

HUNGARIKA WWW

Külföldi hungarika könyvtári
gyűjtemények

HUNGARICA WWW

Gateway to Hungarika library
resources outside Hungary

Keresés
Tájékoztató
Kérdőív

Browse
Guideline
Questionnaire

© Országos Széchényi Könyvtár Hungarika Dokumentációs Osztály,
© Softing kft. 1997.

Tájékoztató

Az Országos Széchényi Könyvtár Hungarika Dokumentációs osztálya az 1990-es években felmérést végzett a nyugat-európai, majd a tengeren túli könyvtárak körében, hogy számba vegye a jelentősebb hungarika-anyagot őrző külföldi könyvtárakat. A felmérés alapját egy kérdőív képezte. A felmérés eredményeit egy kiadványsorozatban tette közzé, amelynek címe: *Hungarika-anyagot őrző külföldi könyvtárak címjegyzéke*. Megjelent kötetei: 1. *Ausztria*. 2. *Német Demokratikus Köztársaság*. 3. *Német Szövetségi Köztársaság*. 4. *Svájc – Liechtenstein*. 5. *Skandináv Államok*. 6. *Benelux Államok*. 7. *Franciaország*. 8–9. *Nagy-Britannia és Észak-Írország – Ír Köztársaság*. 13. *Kanada*. 15. *Ausztrália*. Az adatgyűjtés és a sorozat további köteteinek szerkesztése folyik. A megjelent kötetek beszerezhetők az Országos Széchényi Könyvtár Kiadványtárától: H-1827 Budapest, Budavári Palota F épület. E-mail: andi@oszk.hu

Ma már sok könyvtár bevezette a gépi feldolgozást és katalógusa hálózaton, ill. az Interneten távolról is elérhető. Ez a lehetőség készítette a nemzeti könyvtárat arra, hogy egy olyan hálózati hozzáférési pontot hozzon létre, ahol ezekről a könyvtárakról áttekintést ad és a kapcsolatot megteremti a felhasználó, különösen a hungarológia témakörében kutatók számára. A cél az, hogy a hungarika könyvtári anyag felkutatását megkönnyítsék.

A Hungarika WWW 1997-ben nyílt meg. Az Unesco támogatásával jött létre, mint Patriotica WWW modell. Tervezte és karbantartja a Hungarika Dokumentációs osztály. E-mail: hdoc@oszk.hu

Rendszerfejlesztő a Softing Kft. E-mail: softing@hungary.net